



ที่ ยธ ๐๕๐๔/ ๑๒๖๖

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

พศ พศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง รายงานผลการพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๒๔๘๒๕ ลงวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๖๕

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. รายงานการประชุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๑๙ แผ่น
 ๒. ข้อมูลของกรมราชทัณฑ์ จำนวน ๘ แผ่น
 ๓. สำเนาหนังสือสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ที่ สธ ๐๒๐๗.๐๖/๘๑๒ ลงวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๒ แผ่น
 ๔. สำเนาหนังสือกรมสุขภาพจิต ด่วนที่สุด ที่ สธ ๐๘๒๐.๑/๒๔๖๒ ลงวันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๕ จำนวน ๒ แผ่น

ตามหนังสือที่อ้างถึง คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๖๕ รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ตามที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเสนอ และมอบหมายให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานหลักรับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญดังกล่าวไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงสาธารณสุข สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาศึกษาแนวทางและความเหมาะสมของข้อสังเกต และสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดทราบแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. แล้ว ขอเรียนว่า

๑. กระทรวงยุติธรรม ได้เสนอเรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ต่อที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการ และการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ในคราวประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๕ เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมกระทรวงยุติธรรม ๗ - ๐๑ ชั้น ๗ อาคารที่ทำการกระทรวงยุติธรรม โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมการประชุม ประกอบด้วย กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กรมการแพทย์ และกองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ - ๒

๒. กระทรวงยุติธรรม ได้แจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ให้กระทรวงสาธารณสุขทราบเพื่อพิจารณาให้ข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข และกรมสุขภาพจิต ได้มีหนังสือจัดส่งข้อมูลและความเห็นตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ ให้กระทรวงยุติธรรมเรียบร้อยแล้วรายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ - ๔

๓. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเห็นชอบตามข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ โดยเห็นว่าข้อสังเกตดังกล่าวมีความสำคัญและสอดคล้องกับแผนการดำเนินการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ (ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๖๕) ซึ่งกำหนดการดำเนินงานสำคัญไว้ ๒ ส่วน ได้แก่ การจัดทำกฎหมายลำดับรอง จำนวน ๔ ฉบับ และการเตรียมความพร้อมรองรับกรณีกฎหมายจะมีผลบังคับใช้ โดยหน่วยงานที่ต้องดำเนินการประกอบด้วย กรมคุมประพฤติ กรมราชทัณฑ์ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานศาลยุติธรรม สำนักงานอัยการสูงสุด สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กรมการปกครอง กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต และกองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม ทั้งนี้ แผนการดำเนินการดังกล่าว กำกับและติดตามความคืบหน้าโดยคณะกรรมการอำนวยการ และการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. อย่างไรก็ดี หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีความเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ สรุปได้ดังนี้

๓.๑ ข้อสังเกตของคณะกรรมการการวิสามัญฯ สภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๖ ประเด็น

๑) กระบวนการรับตัวผู้ต้องขัง โดยกรมราชทัณฑ์ได้พัฒนาเครื่องมือในการจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเพื่อให้การจัดทำแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล (Sentence Plan) มีประสิทธิภาพวัดเป็นรูปธรรมได้ และได้กำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศ นำข้อมูลผู้ต้องขังลงในระบบข้อมูลผู้ต้องขังให้สมบูรณ์ครบถ้วนเป็นปัจจุบัน รวมถึงได้กำหนดเป็นตัวชี้วัดระดับเรือนจำและกรมราชทัณฑ์ไว้ด้วย

๒) กระบวนการควบคุม โดยกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดให้การจำแนกลักษณะผู้ต้องขังเป็นมาตรฐานที่สำคัญด้านหนึ่งในมาตรฐานเรือนจำ ๑๐ ด้าน เพื่อเป็นการกำหนดระดับความเสี่ยงของผู้ต้องขังแต่ละรายในการควบคุม ซึ่งเน้นการปรับเปลี่ยนผู้ต้องขังเป็นรายบุคคล อันจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมแก่ผู้ต้องขังระหว่างที่ควบคุมในเรือนจำ และสามารถกลับไปใช้ชีวิตอย่างปกติสุขภายหลังพ้นโทษ นอกจากนี้ ยังได้จัดให้มีการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทั้งหลักสูตรภาคปฏิบัติและหลักสูตรออนไลน์ (e Learning) เพื่อเป็นการพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงาน เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนเป็นการทบทวนการปฏิบัติงานจำแนกลักษณะผู้ต้องขังแก่เจ้าหน้าที่อย่างต่อเนื่อง

๓) กระบวนการพัฒนาพฤตินิสัย โดยกรมราชทัณฑ์ได้ดำเนินการให้สอดคล้องกับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามกฎมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกฎมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังขององค์การสหประชาชาติ (United Nation Standard Minimum Rules for the Treatment of Prisoners) ที่มุ่งเน้นในการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังให้ประพฤติปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีภายหลังพ้นจากการถูกจำคุก และคำนึงถึงการบำบัดฟื้นฟูและแก้ไขพฤตินิสัยผู้ต้องขังตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. ๒๕๖๐ เพื่อการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเป็นรายบุคคลอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ การกำหนดแผนการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังรายบุคคล โดยเฉพาะด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขัง มีประเด็นสำคัญดังนี้ การศึกษา การฝึกวิชาชีพ การพัฒนาจิตใจ การส่งเสริมสุขภาพอนามัย และการแก้ไขฟื้นฟูผู้ต้องขังเฉพาะกลุ่ม ด้วยโปรแกรมการแก้ไขต่าง ๆ

๔) กระบวนการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย โดยกรมราชทัณฑ์ได้กำหนดรูปแบบการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยมี ๒ ลักษณะ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังก่อนปล่อยในเรือนจำ

และทัศนสถาน และการเตรียมความพร้อมผู้ต้องขังก่อนปล่อยในศูนย์เตรียมการปล่อยในเรือนจำชั่วคราว และทัศนสถานเปิด นอกจากนี้ ยังได้จัดตั้งศูนย์ประสานงานและส่งเสริมการมีงานทำ (CARE : Center for Assistance to Reintegration and Employment) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์ประสานงานและช่วยเหลือผู้พ้นโทษให้มีความพร้อมทั้งขณะต้องโทษในเรือนจำ และการนำความรู้จากการอบรมวิชาชีพไปประกอบอาชีพภายหลังพ้นโทษ รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานงานช่วยเหลือผู้พ้นโทษในด้านต่าง ๆ เพื่อดำเนินการตามนโยบายในการคืนคนดีสู่สังคม เพื่อให้ผู้พ้นโทษมีอาชีพ มีงานทำภายหลังพ้นโทษ สามารถช่วยเหลือตนเอง ไม่เป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคม และไม่กลับมากระทำผิดซ้ำ และเป็นการตอบสนองนโยบายในการให้หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรมบูรณาการในการทำงานเพื่อพัฒนา และส่งเสริมอาชีพผู้กระทำผิดอย่างยั่งยืน

๕) กระบวนการเปลี่ยนผ่านจากเรือนจำสู่การคุมประพฤติ (เฝ้าระวังหรือคุมขัง ภายหลังพ้นโทษ) โดยกรมคุมประพฤติได้กำหนดแผนเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อรองรับการส่งต่อข้อมูลจากกรมราชทัณฑ์มายังกรมคุมประพฤติ เนื่องจากกรมราชทัณฑ์มีการจัดโปรแกรมและบันทึกข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ไว้แล้ว จึงต้องคำนึงถึงความสำคัญในการส่งต่อและเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงาน โดยกรมคุมประพฤติจะมีการเตรียมความพร้อมในการจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศของศูนย์เฝ้าระวังความปลอดภัยของประชาชนไว้ตามกฎหมาย

๖) กระบวนการลงโทษเมื่อเกิดเหตุกระทำผิดซ้ำ ซึ่งจะต้องมีการถอดบทเรียนร่วมกัน และการส่งต่อข้อมูลระหว่างหน่วยงาน เพื่อให้เกิดการบูรณาการและให้ทุกหน่วยงานสามารถเข้าถึงข้อมูลได้

๓.๒) ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ วุฒิสภา จำนวน ๔ ประเด็น

๑) การแก้ไขเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฯ อาทิ การจัดเรียงและแก้ไขถ้อยคำให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น โดยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้นำเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติฯ ตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. วุฒิสภา เป็นเหตุผลของร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ในการประกาศราชกิจจานุเบกษา ซึ่งดำเนินการเรียบร้อยแล้ว

๒) เนื่องจากร่างพระราชบัญญัติฯ มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล โดยการกำหนดให้มีมาตรการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ อาทิ มาตรการเฝ้าระวังนักโทษเด็ดขาดภายหลังพ้นโทษ มาตรการคุมขังภายหลังพ้นโทษ และการคุมขังฉุกเฉิน เพื่อการป้องกันและเฝ้าระวังการก่ออาชญากรรม สร้างความปลอดภัยให้สังคม แก้ไขปัญหาและลดอัตราการกระทำความผิดซ้ำ อย่างไรก็ตาม ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบจะต้องดำเนินการด้วยความระมัดระวัง เท่าที่จำเป็น รัดกุม และเป็นธรรม ประการสำคัญจะต้องคำนึงถึงหลักความได้สัดส่วนหรือความสมดุลระหว่างการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของผู้กระทำความผิดกับความปลอดภัยของสังคม ในประเด็นนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะได้เร่งสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับบุคลากรและเจ้าหน้าที่ที่ต้องบังคับใช้กฎหมาย ให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดต่อไป

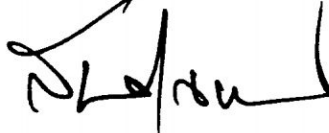
๓) แนวทางการสอบสวนของพนักงานสอบสวน โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะได้แจ้งเวียนไปยัง ๓ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กองบัญชาการศึกษา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ และสถาบันส่งเสริมงานสอบสวน เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติงานด้านการสอบสวนตามกฎหมายฉบับนี้ นอกจากนี้ ในการเตรียมความพร้อม การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ และการจัดฝึกอบรม จะมีหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จะรับผิดชอบไปดำเนินการตามกลุ่มเป้าหมายและภารกิจ ได้แก่ กองบัญชาการศึกษา โรงเรียนนายร้อยตำรวจ สถาบันส่งเสริมงานสอบสวน สำนักงานกฎหมายและคดี และสำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ ทั้งนี้ ประเด็นวิธีการควบคุมตัว และการใช้เครื่องพันธนาการจะต้องมีการประชุมหารือกันในโอกาสต่อไป

๔) การเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรทางการแพทย์ในการบำบัดและฟื้นฟูผู้กระทำความผิด กระทรวงสาธารณสุข โดยสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กรมการแพทย์ และกรมสุขภาพจิต จะได้รับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องตามภารกิจของแต่ละหน่วยงาน อาทิ การแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อเตรียมความพร้อมและกำหนดแนวทางการบำบัดรักษาและฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง การจัดทำแผนภาพขั้นตอนการปฏิบัติงานตามกฎหมาย และการชักซ้อมแนวทางการดำเนินงานของบุคลากร รวมถึงการเผยแพร่องค์ความรู้และการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และเนื่องจากประเด็นดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน โดยเฉพาะโรงพยาบาลทั้งในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงกลาโหม โรงพยาบาลสังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และราชวิทยาลัยต่าง ๆ เป็นต้น จึงเห็นควรให้มีการพิจารณาแนวทางการดำเนินงานร่วมกันในโอกาสต่อไป

อย่างไรก็ดี กระทรวงยุติธรรมและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้ร่วมกันผลักดันพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. ๒๕๖๕ ไปสู่การปฏิบัติและการบังคับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยการขับเคลื่อนภารกิจของคณะกรรมการอำนวยการ และการดำเนินการเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือที่ใช้ความรุนแรง พ.ศ. เพื่อเตรียมความพร้อมในการบังคับใช้กฎหมายในทุกมิติ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย ก่อนจะส่งต่อภารกิจไปยังคณะกรรมการตามพระราชบัญญัติฯ ได้แก่ คณะกรรมการป้องกันกระทำความผิดซ้ำ และคณะกรรมการพิจารณากำหนดมาตรการป้องกันกระทำความผิดซ้ำ เพื่อขับเคลื่อนและบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ



(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๗๘๘ หรือ ๐๘ ๓๖๖๘ ๕๕๑๖ (นท)

โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๙๓๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ w_natee@oja.go.th